

Rend és tisztaság

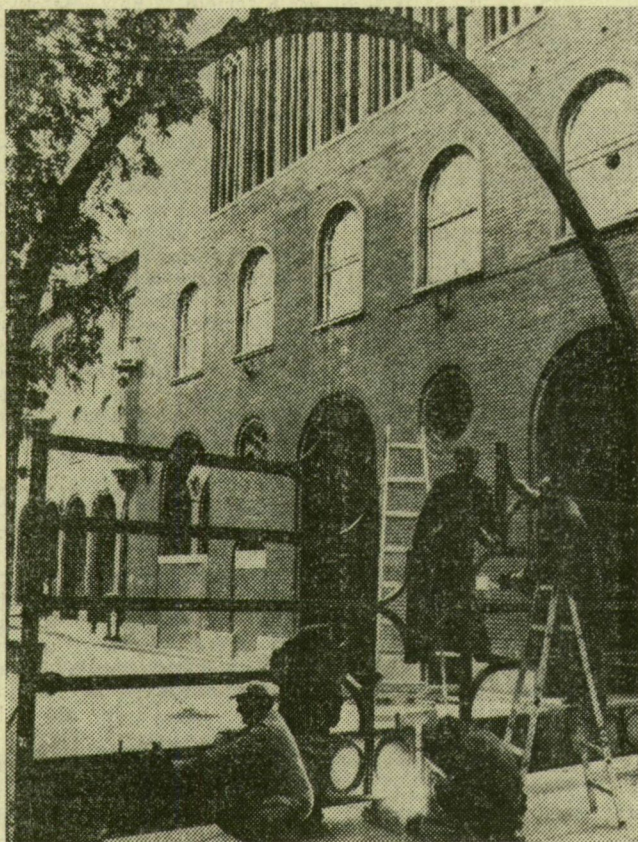
Vendégváró város

Kirakatban van egy vállalat. Nem a Kárász utcán, pontosabban, nemcsak a Kárász utcán, hanem mindannyiunk előtt, városszerte. Amit tesz ez a cég, azt látványosan teszi, ha valamit elmulaszt, az esetek zömében az is látványos. Mindez a feladatából fakad: látniuk, ha takarít, ha szemetes az utca, az is szemet szűr, de feltűnik az is, ha nagy a gaz, ápolatlan a park, Nyilván, rájött már az olvasó: a Szegei Városgazdálkodási Vállalatról van szó. Különösen most, az ünnepi hetek előtt aktuális körülmény. Mit tesz a vállalat a tiszta Szegeért a vendégvárás előtt és alatt?

Kézenfekvő lenne azt mondani, hogy takarít, de a ráháruló feladat nem csupán ennyi. Napra, sőt órára pontos programtervet készítenek és mutattak a vállalat vezetői. Eloviasni is hosszú, nemhogy végrehozni.

— Ami a dolgunk, azt elvégezzük. Hosszú évek óta nemigen volt kifogás az ünnepi hetek alatt a város tisztaságára — mondta Kovács Miklós igazgató, majd folytatta: — Ilyenkor az egész vállalat fokozottan figyel a rendre, a tisztaságra. Természetesen valamennyi rendezvényhez igazodunk, s csinaljuk ezt úgy, hogy dolgozóink mindenütt ott legyenek, ahol kell.

Szerteágazó tevékenységűket számokkal érzékeltette még — Sisák Géza főmérnökkel közösen — a vállalat igazgatója. Néhányat lejegyeztem, s néhányat magam is megleszámoltam, mert teljesen kézenfekvő dolgokat hallottam, olvasok, amelyek természetesen tünnek a városban, hiszen minden ott van a megszokott helyén, de vajon ki gondolja, hogy még zászlókra, táblákra és feliratokra is a városgazdálkodóknak kell figyelni. Bizonyítékul: 366 kisebb, 60 nagyobb lobogót, valamint 30 transzparenst tettek ki Szegeben. Ezeket túl 176 ezer egy- és kétnyári virágot, 30 ezer tulipánt telepített a parkokba, sőt 33 ezer egy-nyári virágot ajándékoztak a

Acs S. Sándor

Hamarosan elkészül az új díszkapu

népfrontnak, hogy a lakók díszíthessék környezetüket (az viszont más kérdés, hogy alig-alig kerülnek utcára ezek a növények). Még egy számadatot érdemes megemlíteni, talán érdekes: a városban 1 millió 300 ezer négyzetméter parkot gondoz a vállalat!

Különösen nagy gondot jelent az ipari vásár területének csinosítása, a strandok díszvirágainak napenkénti cseréje. Egyébként a vállalat virágpavilont is nyit a vásárrban, és az árucikk seregszemléje végén kedvezményes virágvásárt tart a mázsaház környékén. Az ifjúsági napokra a Tisza-parton pódiumot készítenek, és hangszórókat szerelnek fel. Ez utóbbit elvégzik Ópusztaszeren is, az augusztus 20-i ünnepségre. Fokozott figyei-

met fordítanak a Belváros tisztaságára, s ezért az út-tisztító gépek mellett éjszánkánként locsolóautókkal is dolgoznak.

Szót eítettünk arról is, hogy a Rerrich Béla térnél levő díszkapuhoz hasonló állítanak fel az ételbárnál. A dekoratív vasszerkezet elkészítését ingyen vállalták! Megnyugtattak tehát a városgazdálkodási vállalatnál, hogy a szokottnál is nagyobb rend és tisztaság lesz Szegeben: felkészített gépek, pontos munkaterv és elegendőnek tűnő munkáskéz garantálja mindezt a nyári forgatagban. Mondom: ők felkészültek, de mi, kedves lakók és vendégek, felkészültünk-e? Ha a szokottnál jobban vigyázunk a rendre, tisztább lesz kirakatunk — városunk.

Olcsóbb húсарuk

A húspár az idén a korábbiaknál is nagyobb erőfeszítéseket tesz a választék bővítésére, ezen belül az olcsóbb — a kilonként 76 forintot aluli — termékek arányának növelésére. Az ehhez szükséges nyersanyag bőségesen rendelkezésre áll. Az üzemek általában élnek is a lehetőséggel, az idén is egész sor újdonsággal jelentek meg. Az olcsó termékek körébe jelenleg már 162 féle húсарu tartozik.

Az exporttermékek gyártásának fokozásához beszerzett berendezések a hazai választék bővítését is segítik. Így van ez többi között a szegei szalámi-gyárban, ahol egy korszerű importberendezés segítségével most már azokat az apró húsmaradványokat is leválaszthatják a csontról, amelyek korábban az aránytalanul magas kézimunkaigény miatt jobbra veszendőbe mentek. Az így nyert értékes húst pépesítik, s az olcsó hentesárak nyersanyagául használják fel. Ebből készül a közelmúltban megjelent mustáros ízesítésű tápéi kenőmáj, a paradicsommal ízesített szegei húskrém és a dorozsmai rakottnyelv.

A Zala megyei Allatforgalmi és Húspari Vállalatnál százmillió forintos beruházással új bontó, csontozó és csomagoló üzem kezdte meg az idén a termelést az export fokozására.

Ugyanakkor a hazai fogyasztókra is gondoltak. A napokban került forgalomba a zalai fejkolbász, a zalai házimáj és a zalai lángolt kolbász, ezzel már hatvanféle olcsóbb termék szerepel a gyár kínálatában, összesen termékük mintegy kétharmada. E cikkek mielőbbi megismertetésére a kereskedelem képviselőinek költséggel egybekötött árubemutatókat szerveznek, s az olcsóbb termékek listáját valamennyi megrendelőhöz eljuttatják.

A Győr-Sopron megyei Allatforgalmi és Húspari Vállalatnál kifejlesztették a kenőmáj és az úgynevezett géprolad családot, ez utóbbihoz különféle fűszerezéssel ötféle termék tartozik.

Naponta tíz tonna hamburgermasszát gyártanak, s bízható kísérletek folynak több olcsó szalámi-fajta előállítására. A győri üzem termékei nemcsak a helyi, hanem más dunántúli és a budapesti fogyasztók körében is sikert arattak.

Ugyancsak állja a versenyt a Pápai Húskombinát. Itt az újdonságok kidolgozása során messzemenően figyelembe veszik a fogyasztóknak a kereskedők által

hozzájuk közvetített igényeit, s az új olcsó termékek is ilyen „közös” fejlesztés eredményei. A pápai üzemnek meghatározó szerepe van a balatoni nyári húsellátásban is. Az üdülő-szezonban külön húsárakot biztosítják, hogy időlegesen se legyen hiány vörösáruból és más termékekből. Ugyancsak a Balaton környékén kapható már a Báchús slágercikknek ígérkező újdonsága, a dísnőfejsaláta, valamint az orosházi baromfi-feldolgozóban készülő üveges baromfivirli.

(MTI)

Zöldborsóterv-teljesítés

A Szegei Konzervgyár dolgozói a tegnapi, szombati műszakban teljesítették az egész idényre szóló zöldborsó-feldolgozási tervüket. Ezen a napon is teljes műszakot tartottak, hogy partnergazdaságaik, a Pusztaföldvári Lenin Tsz és az Orosházi Állami Gazdaság rekord számba menő termését zsenge állapotban tartósíthassák. Olyan jól felkészültek az idényre, hogy másoktól, így a csanádapácai, kondorosi, békéscsabai tsz-ektől is vásároltak zöldborsót. Így az éves tervük-

Ünnepség a vasutasnapon

Fél kilenctől a vasutasok fúvószenekara adott műsort. Megkezdődött a labdarúgók tornája. A vasúttörténeti kiállítás rendezői már ekkor szorgoskodtak: elhelyezték a tárlókban a modelleket, felállították a tablókát.

A 34. vasutasnap ünnepsége egy órával később kezdődött Szegeben. Ünnepi beszédet dr. Bartha László, a Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei bizottsága gazdaságpolitikai osztályának vezetője mondott. Köszöntötte az ünnepi gyűlés résztvevőit. Elmondta, hogy az ilvenkor szokásos értékelés minden gondolatát az ember, ez esetben az a vasutas sugallja, aki hosszú szolgálatokat vállal, s munkáját hivatásnak tekinti. A szegei vasúti igazgatóság dolgozói közül a döntő többség ilyen ember.

A megyei pártbizottság osztályvezetője ezt követően részletesen értékelte a vasúti igazgatóság dolgozóinak elmúlt évi munkáját. Elmondta, hogy a vasútnak az áruszállításban játszott szerepe egyre nő. Munkájuk hozzájárult a nemzeti jövedelem növekedéséhez, amit az is

jellemz, hogy a bevételek alapján a magyar vállalatok között a nvolcádik helyet foglalja el. Tudomásul kell vennünk, hogy a nemzetközi gazdasági válság hatása, az energiaárak növekedése világossá tette, a vasút további felelősségére szükség van. Már csak azért is, mert Magyarországon igen jelentős tranzit utak vannak. A jövő feladata, hogy a vasút rugalmasan gazdálkodó, hatékony vállalat válion, s növelje szolgáltatásainak színvonalát. (A közlekedési koncepció kimondja, hogy az az ágazat kapjon támogatást, amelyik a legkisebb ráfordítással és a legjobb feltételek között tudja ellátni feladatát. A vasút képes erre.)

Igaz, hogy a mi vasutunk sok tekintetben nem versenyképes a nála fejlettebbekkel, de meg kell állapítanunk azt is, hogy terveiket évről évre túlteljesítik. Ez dolgozóik önfeláldozó munkájának köszönhető.

Dr. Bartha László beszéde után Lovász László vasúti igazgató adott át kitüntetéseket a munkában élen járóknak. Miniszteri dicséretben részesült Rostás Tibor

jellemz, hogy a bevételek alapján a magyar vállalatok között a nvolcádik helyet foglalja el. Tudomásul kell vennünk, hogy a nemzetközi gazdasági válság hatása, az energiaárak növekedése világossá tette, a vasút további felelősségére szükség van. Már csak azért is, mert Magyarországon igen jelentős tranzit utak vannak. A jövő feladata, hogy a vasút rugalmasan gazdálkodó, hatékony vállalat válion, s növelje szolgáltatásainak színvonalát. (A közlekedési koncepció kimondja, hogy az az ágazat kapjon támogatást, amelyik a legkisebb ráfordítással és a legjobb feltételek között tudja ellátni feladatát. A vasút képes erre.)

Igaz, hogy a mi vasutunk sok tekintetben nem versenyképes a nála fejlettebbekkel, de meg kell állapítanunk azt is, hogy terveiket évről évre túlteljesítik. Ez dolgozóik önfeláldozó munkájának köszönhető.

Dr. Bartha László beszéde után Lovász László vasúti igazgató adott át kitüntetéseket a munkában élen járóknak. Miniszteri dicséretben részesült Rostás Tibor

jellemz, hogy a bevételek alapján a magyar vállalatok között a nvolcádik helyet foglalja el. Tudomásul kell vennünk, hogy a nemzetközi gazdasági válság hatása, az energiaárak növekedése világossá tette, a vasút további felelősségére szükség van. Már csak azért is, mert Magyarországon igen jelentős tranzit utak vannak. A jövő feladata, hogy a vasút rugalmasan gazdálkodó, hatékony vállalat válion, s növelje szolgáltatásainak színvonalát. (A közlekedési koncepció kimondja, hogy az az ágazat kapjon támogatást, amelyik a legkisebb ráfordítással és a legjobb feltételek között tudja ellátni feladatát. A vasút képes erre.)

Szerződéses üzemeltetés és takarékoság

Fodrászgazdálkodás

Az országban összesen mintegy 25 ezer fodrász dolgozik. Haj- és bőrápolással foglalkozik állami vállalat, szövetkezet és saját üzlettel rendelkező magánszemély. A három szektor közül a legnagyobb — körülbelül 10-11 ezer fős — a szövetkezeti.

Tíz szövetkezet vezetői időről időre tanácskozásokat szerveznek, amelyeken kicserélik gazdálkodási, szakmai tapasztalataikat. A legutóbbi találkozózt néhány héttel ezelőtt éppen Szegeben tartották. Volt miről beszélgetni, és a legtöbb szó nem éppen a legújabb frizuraváltásról, új hullámokról és hajvágási módszerekről esett.

Az új gazdasági formációk a szövetkezeti fodrászokat sem hagyták érintetlenül. A szolgáltatásoknak ezen a területén a legelterjedtebb az átalánydíjas üzemeltetés lett. A Csongrád megyei községekben az egyszemélyes üzletekben évek óta alkalmazzák ezt a formát. Tehát, voltak tapasztalatok, amelyek érdekelték a kilenc másik szövetkezetet.

A Csongrád megyei Fodrász Szövetkezet 63 boltja közül jelenleg már csak 15 működik szoros elszámolásban. A tervek szerint számuk tovább csökken. A következő év január elsejéig még hetet adnak át szerződéses üzemeltetésre.

Kisszövetkezet vagy szakcsoport megalakítására a fodrászatban nem nagyon

akad példa. Ennek a szolgáltatásnak az ellenértékében ötven-ötvenkét százalék a bérhányad. A kis-szövetkezeteknek pedig 18 százalékos béradót kell fizetni, ezért érthető, hogy senki nem választja ezt a formációt.

A Csongrád megyei Fodrász Szövetkezetnek nagy gondot jelentenek a veszteséges egységek. Több lépést tettek a veszteségforrások megszüntetésére. Az olajtüzelést, ahol lehetett fa-, vagy szénttüzelésre cserélték. A túlságosan nagy alapterületű üzletek méreteit csökkentették. Előfordult az is, hogy a bolt kétharmadát feladták, és most csak a régi terület harmadán szolgálgák ki a vendégeket.

A megye tizenkilenc községében dolgozik egyszemélyes részlegük, amelyeknek a gazdaságosságával nincsen gond. A nagyobb községek üzletek azonban komoly veszteséget okoznak.

Donáth Béla, a szövetkezet elnöke:

— Néhány községből kénytelenek vagyunk visszavonulni. Szeretném hangsúlyozni, addig nem zárjuk be boltjainkat, amíg új üzletek nem nyílnak. Dolgozóinkat kisiparos-engedély beszerzésre bíztatjuk, felszerelésekkel segítjük. Fábiansztyben ketten, Szegeben hárman váltottak ki eddig engedélyt. Nagymágocson is épülnek már az üzletek. Mindzenten és Mártélyon nem szüntetjük meg tevékenységünket addig, míg új fodrászatok nem nyílnak.

A férfifodrászok száma az utóbbi években csökkent. Ezért a vendégeknek többet kell a várakozásokra üldögni. Az elmúlt tizenöt évben fiúk jelentkezését erre a szakmára általában nem fogadták el. Az utóbbi egy-két évben ismét van néhány ipari tanuló fiú. A szakmunkásképzőkben a hároméves tanulmányi időben a női és férfifodrászatot egyszerre tanítják. A nagyobb kereset reményében a következő években valószínűleg többen kezdenek majd a férfifodrászatokban dolgozni. Egyszer ta-

lán vége lesz annak a gyakorlatnak is, hogy a szövetkezetek ipari tanulóként a szükséges létszám háromszorosát kénytelenek felvenni, hogy az utánpótlásukat biztosítsák.

A kozmetikai szakmában van főlös létszám is. Jelenleg a dolgozóknak több mint egyharmada csak minimális munkát tud végezni. Természetesen a keresetek arányosak az elvégzett munkával.

A Csongrád megyei Fodrász Szövetkezet tavalyi árbevétele 33,5 millió forint volt. Az egy főre jutó forgalom 77 ezer forint körül. Az átlagbér-színvonal 33 ezer forint. (Persze, mivel „borravalós” szakmáról van szó, a valós jövedelmeket nehéz lenne kiszámítani.) Az idén a bérek közterheknek tízszeresére emelése még nem érintette a szövetkezeti fodrászatot. A mentesség csak erre az évre szól, a következő év elejétől, a növekvő közterhek miatt, ár-emeléseket is tervez a szövetkezeti szektor.

Keresik a megoldásokat a gazdálkodás feltételeinek javítására, a vendégek jobb kiszolgálására. A júniusban nyitott Csillag téri üzletben kozmetikumokat is árusítanak. Ezeknek a cikkeknek az árréséből származó jövedelem csak keveset segíthet a szövetkezet gazdálkodásában. Esetleg egy jól jövedelmező terméket kellene gyártani a szövetkezetnek? Ha igen, akkor mit? Ötlet talán akadna is, de az induláshoz pénz kellene, ami nem teremthető elő egyik napról a másikra. Attól is tartanak, hogy ha beindulna egy ilyen termék gyártása, az új részleg dolgozói gyorsan kis-szövetkezetet alakítanak.

Az állami, a szövetkezeti és a magán-szféra irányai a fodrászatban jelenleg egy-egy-két évben ismét van néhány ipari tanuló fiú. A szakmunkásképzőkben a hároméves tanulmányi időben a női és férfifodrászatot egyszerre tanítják. A nagyobb kereset reményében a következő években valószínűleg többen kezdenek majd a férfifodrászatokban dolgozni. Egyszer ta-

Bóle István